

ΤΡΟΠΟΠΟΙΟΥΜΕΝΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 3 ν. 3213/2003

1.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις α' έως και ε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου υποβάλλονται στην Επιτροπή του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002 (ΦΕΚ146 Α').

β.ι. Ο έλεγχος, πέραν της διαπίστωσης του αληθούς περιεχομένου της δήλωσης, περιλαμβάνει, σε κάθε περίπτωση, τη διακρίβωση, εάν η απόκτηση νέων περιουσιακών στοιχείων ή η επαύξηση υφιστάμενων, δικαιολογείται από το ύψος των πάσης φύσεως εσόδων, σε συνδυασμό με τις δαπάνες διαβίωσης των υπόχρεων σε δήλωση προσώπων. ii. Με απόφαση του Προέδρου της Βουλής, που δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα που αφορά στο αντικείμενο, στη διαδικασία ελέγχου, καθώς επίσης στην οργάνωση και τη λειτουργία της Επιτροπής για την εξέλεξη των δηλώσεων περιουσιακής κατάστασης των ανωτέρω προσώπων. γ.ι. Η Επιτροπή συγκαλείται ειδικά για τον έλεγχο των δηλώσεων με απόφαση του προέδρου της, μετά την περάτωση του ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων, κατά την πρόβλεψη της παρ. 6 του άρθρου 21 του Ν. 3023/2002. ii. Για την εκπλήρωση της αποστολής της, η Επιτροπή μπορεί να αναθέτει τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων σε ορκωτούς ελεγκτές και ειδικούς επιστήμονες, οι οποίοι εξετάζουν λεπτομερώς τα στοιχεία των δηλώσεων και των αντίστοιχων δικαιολογητικών και συντάσσουν αναλυτική έκθεση που υποβάλλεται στην Επιτροπή για την υποβοήθηση του έργου της. Στον έλεγχο που διεξάγεται για τον ανωτέρω σκοπό δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

2.α. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων που αναφέρονται στις περιπτώσεις στ' έως και ιε' της παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου υποβάλλονται σε πενταμελή Επιτροπή.

β.ι. Η ανωτέρω Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης και προεδρεύεται από Αντεισαγγελέα του Αρείου Πάγου. Στη σύνθεση της μετέχουν επίσης δύο πάρεδροι του Ελεγκτικού Συνεδρίου, ένας εφέτης των διοικητικών δικαστηρίων, καθώς και ένας εκπρόσωπος του Συμβουλίου Οικονομικών Εμπειρογνομόνων, ο οποίος ορίζεται μαζί με τον αναπληρωτή του από τον πρόεδρο του για διετή θητεία. Οι δικαστικοί λειτουργοί ορίζονται με απόφαση των οικείων Ανωτάτων Δικαστικών Συμβουλίων και ασκούν το έργο τους, κατ' αποκλειστική απασχόληση, για δύο έτη.

ii. Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, ρυθμίζεται κάθε θέμα σχετικό με το αντικείμενο, τη διαδικασία ελέγχου, την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής.

iii. Η διάταξη της περίπτωσης β.ι της παρ. 1 του παρόντος άρθρου εφαρμόζεται και για τους ελέγχους που διενεργούνται από την πενταμελή Επιτροπή.

γ. Η Επιτροπή εξυπηρετείται από γραμματεία στην οποία αποσπώνται, ύστερα από πρόταση του προέδρου της, με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης, υπάλληλοι κατηγορίας Π Ε της γραμματείας των δικαστηρίων και των εισαγγελιών, κατά προτίμηση με γνώσεις χρήσης ηλεκτρονικού υπολογιστή. Η διάρκεια της απόσπασης δεν υπερβαίνει τα δύο έτη και μπορεί να παραταθεί για ισόχρονο διάστημα.

δ. Οι δηλώσεις περιουσιακής κατάστασης των προσώπων των περιπτώσεων στ', θ', ι', ια' και ιβ' της παρ. 1 του άρθρου 1, καθώς και των προέδρων των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, των νομαρχών και των δημάρχων ελέγχονται, υποχρεωτικώς, κάθε έτος. Οι δηλώσεις των προσώπων της περίπτωσης ια της παραγράφου 1 του άρθρου 1 ελέγχονται κατ' απόλυτη προτεραιότητα. Για τις λοιπές κατηγορίες προσώπων που υπάγονται στην αρμοδιότητα της πενταμελούς Επιτροπής, ο έλεγχος είναι δειγματοληπτικός. Η δειγματοληπτική επιλογή διενεργείται με αντικειμενικά κριτήρια, τα οποία καθορίζει με απόφαση της η Επιτροπή. Σε κάθε περίπτωση ελέγχεται δειγματοληπτικά από την πενταμελή Επιτροπή τουλάχιστον το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνόλου των υποβαλλόμενων, ετησίως, δηλώσεων για τις αντίστοιχες κατηγορίες προσώπων, με κριτήριο εντός επταετίας να έχει συντελεσθεί ο έλεγχος για όλους τους υποκείμενους στην ανωτέρω διαδικασία.

ε.ι. Η πρόβλεψη της περίπτωσης γ.ii της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, για τη διενέργεια λογιστικής ή οικονομικής πραγματογνωμοσύνης ή άλλων ελεγκτικών πράξεων από ορκωτούς ελεγκτές, εφαρμόζεται και για τον έλεγχο των δηλώσεων των ανωτέρω κατηγοριών προσώπων.

ii. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Δικαιοσύνης, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, καθορίζεται ο ανώτατος αριθμός των ορκωτών ελεγκτών, που επικουρούν την πενταμελή Επιτροπή, το ύψος της αποζημίωσης τους και κάθε σχετικό θέμα.

3. Κατά την έρευνα που διεξάγεται από τις Επιτροπές των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου αυτού, τόσο οι ίδιες όσο και οι ορκωτοί ελεγκτές προβαίνουν σε κάθε απαραίτητη και πρόσφορη για την επίτευξη του σκοπού του ελέγχου νόμιμη ενέργεια. Μπορούν ιδίως: α) να ζητούν πληροφορίες και στοιχεία από οποιαδήποτε αρχή και από οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που έχουν αντιστοίχως, την υποχρέωση να δώσουν τις ζητούμενες πληροφορίες και τα στοιχεία που βρίσκονται στην κατοχή τους και β) να διατάσσουν την προσκόμιση εγγράφων και την κλήση μαρτύρων, τους οποίους εξετάζουν σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Κατά την έρευνα αυτή δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις για το τραπεζικό, χρηματιστηριακό και φορολογικό απόρρητο.

4. Μετά το πέρας του ελέγχου και εφόσον διαπιστώνονται παραβάσεις του νόμου που συνεπάγονται καταλογοισμό ή ποινική ευθύνη, συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται αρμοδίως σύμφωνα με όσα ορίζονται παρακάτω. Αν δεν διαπιστωθεί παράβαση και η δήλωση κριθεί ειλικρινής, συντάσσεται στο σώμα της πράξης του διενεργήσαντος τον έλεγχο και τίθεται στο αρχείο». Αν συντρέχει περίπτωση καταλογοισμού κατά την παρ. 1 του

άρθρου 6 του παρόντος νόμου, η έκθεση αποστέλλεται στον Γενικό Επίτροπο της Επικρατείας στο Ελεγκτικό Συνέδριο. Αν ανακύπτει περίπτωση ποινικής ευθύνης, η έκθεση αποστέλλεται στο αρμόδιο για την άσκηση ποινικής δίωξης όργανο. Εφόσον διαπιστωθεί ανάγκη διερεύνησης θεμάτων που εμπíπτουν στην αρμοδιότητα φορολογικής ή άλλης αρχής, η έκθεση αποστέλλεται στην αρχή αυτή.

5. Κατά τη διάρκεια του ελέγχου του παρόντος άρθρου, οι Επιτροπές, δια των προέδρων τους, μπορούν να καλούν τους ελεγχόμενους για να δώσουν διευκρινίσεις ή να προσκομίσουν συμπληρωματικά παραστατικά στοιχεία, εντός ρητής προθεσμίας είκοσι (20) ημερών, η οποία μπορεί να παραταθεί, με απόφαση των προέδρων τους, για ισόχρονο διάστημα.

Άρθρο 4 ν. 3213/2003

1. Ελεγχόμενος, ο οποίος αποκτά ή προσπορίζει σε τρίτο περιουσιακό όφελος επωφελούμενος της ιδιότητας του, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον τριών (3) ετών και με χρηματική ποινή, εφόσον από άλλες διατάξεις δεν προβλέπονται βαρύτερες ποινές. Στον υπαίτιο επιβάλλεται και στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων από ένα (1) έως πέντε (5) έτη. Με τις ίδιες ποινές τιμωρούνται οι σύζυγοι και τα τέκνα του που απέκτησαν ή προσπόριζαν σε τρίτο περιουσιακό όφελος επωφελούμενοι της ιδιότητας του ελεγχόμενου.

2. Αν το περιουσιακό όφελος του προσώπου, που καταδικάστηκε, είναι κινητό ή ακίνητο πράγμα ή ιδανικό μέρος πράγματος ή ορισμένο χρηματικό ποσό, διατάσσεται ως παρεπόμενη ποινή η δήμευση.

3. Ελεγχόμενος, που παραλείπει να υποβάλλει την κατά τα άρθρα 1 και 2 δήλωση ή υποβάλλει εν γνώσει του ανακριβή στοιχεία, τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον δύο (2) ετών και με χρηματική ποινή. Στον υπαίτιο επιβάλλεται και στέρηση των πολιτικών του δικαιωμάτων από ένα (1) έως και τέσσερα (4) έτη. Αν η πράξη τελέστηκε από αμέλεια, επιβάλλεται φυλάκιση έξι (6) μηνών έως δύο (2) ετών.

4. Τρίτος, ο οποίος αρνείται την παροχή στοιχείων και πληροφοριών, καθώς και όποιος παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο τον κατά το προηγούμενο άρθρο έλεγχο τιμωρούνται με φυλάκιση τουλάχιστον έξι (6) μηνών. Με την ίδια ποινή τιμωρείται και όποιος δημοσιεύει τμήμα μόνο της δήλωσης κατά παράβαση της παρ. 4 του άρθρου 2.

Άρθρο 5 ν. 3213/2003

1. Για τις αξιόποινες πράξεις που προβλέπονται στο προηγούμενο άρθρο, με την επιφύλαξη των διατάξεων των άρθρων 62, 85 και 86 παρ. 1 και 2 του Συντάγματος, του Κανονισμού της Βουλής και του νόμου για την ποινική ευθύνη των υπουργών, η ποινική δίωξη ασκείται από τον αρμόδιο εισαγγελέα εφετών και ενεργείται απευθείας ανάκριση στο εφετείο, ύστερα από παραγγελία του εισαγγελέα και ορισμό του εφέτη ανακριτή από το όργανο διεύθυνσης του οικείου εφετείου, κατά την ειδικότερη πρόβλεψη του άρθρου 15 του Ν. 1756/1988 (ΦΕΚ 35 Α'), όπως ισχύει. Για την κατηγορία αποφαίνεται το συμβούλιο εφετών. Κατά του βουλεύματος επιτρέπεται η

άσκηση αναίρεσης, την οποία ασκούν ο κατηγορούμενος, όταν παραπέμπεται για τις πράξεις που προβλέπονται στις παρ. 1 και 3 του άρθρου 4, και ο Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου σε κάθε περίπτωση.

2. Αρμόδιο δικαστήριο για την εκδίκαση των πράξεων αυτών είναι το τριμελές εφετείο σε πρώτο και το πενταμελές εφετείο σε δεύτερο βαθμό.

3. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας

Άρθρο 6 ν. 3213/2003

1. Εις βάρος του ελεγχομένου καταλογίζεται χρηματικό ποσό ίσης αξίας με το περιουσιακό όφελος, το οποίο απέκτησε ο ίδιος, ο/η σύζυγος του ή ανήλικο τέκνο του και του οποίου η προέλευση δεν δικαιολογείται.

2. Σε περίπτωση ποινικής καταδίκης κατά την παρ. 1 του άρθρου 4 καταλογίζεται σε βάρος του καταδικασθέντος χρηματικό ποσό ίσο με το περιουσιακό όφελος που αποκόμισε, εφόσον αυτό δεν υπόκειται σε δήμευση κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου.

3. Ο καταλογισμός, ο οποίος προβλέπεται στις παραγράφους 1 και 2, γίνεται υπέρ του Δημοσίου από το αρμόδιο τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου, σύμφωνα με τις ισχύουσες διατάξεις.

Άρθρο 7 ν. 3213/2003

1. Οι περιορισμοί των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 32 του Ν. 2843/2000 (ΦΕΚ 219 Α') επεκτείνονται στους βουλευτές και ευρωβουλευτές, στο γενικό γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου, στους γενικούς γραμματείς περιφερειών, στους προέδρους των διευρυμένων νομαρχιακών αυτοδιοικήσεων, τους νομάρχες και τους δημάρχους, καθώς επίσης στα πρόσωπα των περιπτώσεων θ', ι' και ια' της παραγράφου 1 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου. Στους ίδιους περιορισμούς υπόκεινται οι πρόεδροι, οι διοικητές, οι υποδιοικητές και οι γενικοί διευθυντές πιστωτικών ιδρυμάτων που ελέγχονται από το κράτος, όταν ενεργούν ατομικά, καθώς και για λογαριασμό των συζύγων και των ανήλικων τέκνων τους.

2. Απαγορεύεται η συμμετοχή των μελών της Κυβέρνησης, των υφυπουργών, των βουλευτών, των γενικών και ειδικών γραμματέων υπουργείων και των προσώπων της προηγούμενης παραγράφου σε εξωχώριες (OFF SHORE) εταιρείες. Η συμμετοχή συνιστά ποινικό αδίκημα και τιμωρείται με φυλάκιση τουλάχιστον ενός έτους, καθώς επίσης και με επιβολή χρηματικής ποινής.

3. Ως επιτροπές κατά την παρ. 2 του άρθρου 32 του Ν. 2843/2000 θεωρούνται οι αντίστοιχες των παραγράφων 1 και 2 του άρθρου 3 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 159 Ποινικού Κώδικα

1. Όποιος σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από τη Βουλή ή κάποια επιτροπή της προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε βουλευτή δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να

ψηφίσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι δύο ετών και με χρηματική ποινή.

2. Ο βουλευτής που σχετικά με κάποια από τις εκλογές ή ψηφοφορίες της παρ.1 αυτού του άρθρου δέχεται την παροχή ή την υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή στην ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση και χρηματική ποινή.

3. Όποιος σχετικά με κάποια εκλογή ή ψηφοφορία που διενεργείται από νομαρχιακό, δημοτικό ή κοινοτικό συμβούλιο ή άλλο συμβούλιο τοπικής αυτοδιοίκησης ή επιτροπή κάποιου απ' αυτά προτείνει, παρέχει ή υπόσχεται σε κάποιο μέλος του δώρα ή οποιαδήποτε άλλα ωφελήματα που δεν του οφείλονται ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή.

4. Ο σύμβουλος που σχετικά με κάποια από τις εκλογές ή ψηφοφορίες της παρ.3 αυτού του άρθρου δέχεται την παροχή ή υπόσχεση δώρων ή άλλων ωφελημάτων που δεν του οφείλονται ή απαιτεί τέτοια ως αντάλλαγμα για να μην λάβει μέρος στην εκλογή ή ψηφοφορία ή για να ψηφίσει με ορισμένο τρόπο, τιμωρείται με φυλάκιση μέχρι ενός έτους και με χρηματική ποινή.

5. Το δικαστήριο μπορεί μαζί με αυτές τις ποινές να επιβάλει και στέρηση των αξιωμάτων και των θέσεων του άρθρου 63, αριθ. 1.

Άρθρο 236 Ποινικού Κώδικα

Με την ποινή του άρθρου 235 τιμωρείται όποιος υπόσχεται ή παρέχει σε υπάλληλο, άμεσα ή με τη μεσολάβηση τρίτου, οποιασδήποτε φύσης ωφελήματα για τον εαυτό του ή για τρίτο, προκειμένου ο υπάλληλος, κατά παράβαση των καθηκόντων του, να προβεί σε ενέργεια ή παράλειψη που ανάγεται στα καθήκοντά του ή αντίκειται σε αυτά. Η πράξη μένει ατιμώρητη, αν αυτός με δική του θέληση και πριν εξετασθεί οπωσδήποτε για την πράξη την αναγγείλει στον εισαγγελέα πλημμελειοδικών ή σε οποιονδήποτε ανακριτικό υπάλληλο ή άλλη αρμόδια αρχή, εγχειρίζοντας έγγραφη αναφορά ή προφορικά οπότε συντάσσεται σχετική έκθεση. Στην περίπτωση αυτή το δώρο ή το ωφέλημα που τυχόν κατασχέθηκε ή έχει παραδοθεί στον ανακριτή αποδίδεται σε αυτόν που το έδωσε και δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αυτή η διάταξη του άρθρου 238.

Άρθρο 237 Ποινικού Κώδικα

1. Εκείνος που καλείται κατά το νόμο να εκτελέσει δικαστικά καθήκοντα ή ο διαιτητής, αν απαιτήσουν ή δεχθούν δώρα ή άλλα ωφελήματα που δεν δικαιούνται ή την υπόσχεση ότι θα τα λάβουν με το σκοπό να διεξαχθεί ή να κριθεί μια υπόθεση που τους έχει ανατεθεί υπέρ ή εναντίον κάποιου, τιμωρούνται με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών και με χρηματική ποινή από εκατό χιλιάδες έως ένα εκατομμύριο ευρώ.

2. Με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών τιμωρείται όποιος για το σκοπό που αναφέρθηκε, προσφέρει, υπόσχεται, διαμεσολαβεί ή δίνει τέτοια δώρα ή ωφελήματα σε κάποιον από τα πρόσωπα της παραγράφου 1 ή σε οικείο τους.

Άρθρο 238 Ποινικού Κώδικα

Στις περιπτώσεις των άρθρων 235, 236, 237 η απόφαση διατάσσει να δημευθούν τα δώρα που δόθηκαν ή η αξία τους.

Άρθρο 256 Ποινικού Κώδικα

Υπάλληλος που κατά τον προσδιορισμό, την είσπραξη ή τη διαχείριση φόρων, δασμών, τελών ή άλλων φορολογημάτων ή οποιωνδήποτε εσόδων ελαττώνει εν γνώσει του, και για να ωφεληθεί ο ίδιος ή άλλος, τη δημόσια, τη δημοτική ή την κοινοτική περιουσία, της οποίας η διαχείριση τού είναι εμπιστευμένη, τιμωρείται: α) με φυλάκιση τουλάχιστον έξι μηνών, β) αν η ελάττωση είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας, με φυλάκιση τουλάχιστον δύο ετών, γ) με κάθειρξη μέχρι δέκα ετών, αν: [α] ο υπαίτιος μεταχειρίστηκε ιδιαίτερα τεχνάσματα και η ελάττωση της περιουσίας είναι ιδιαίτερα μεγάλης αξίας ανώτερης συνολικά των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ΕΥΡΩ [5.000.000 δρχ.] ή [β] το αντικείμενο της πράξης έχει συνολική αξία μεγαλύτερη των "εβδομήντα τριών χιλιάδων (73.000) ΕΥΡΩ" [25.000.000 δρχ.].

Άρθρο 263 Ποινικού Κώδικα

Όταν το δικαστήριο επιβάλλει φυλάκιση τουλάχιστον τριών μηνών για κάποια από τις πράξεις των άρθρων 235 μέχρι και 261, μπορεί συγχρόνως να απαγγείλει και πρόσκαιρη στέρηση των πολιτικών δικαιωμάτων (άρθρο 61).